

BORSOD SZÉP ÚTJAIN

túramozgalom

Kiíró:

B.-A.-Z. Megyei Természetjáró Szövetség

Az útvonalakat felmérte és a leírásokat összeállította Vannay Ilona

B.-A.-Z. Megyei Természetjáró Szövetség
3527 Miskolc, Selyemrét u. 1.
www.eszaktura.hu, e-mail: hegyitura@eszaktura.hu

Bükk 1.

Teljes útvonal: Majális-park – Forrás-völgy – Udvar-kő-bg. – Csókás – Garadna – Sebes-víz – Kühne Andor-út – Vesszős-völgy – Fehér-kő – Gulicska – Majális-park, Táv: 27,5 km, Szint: 948 m

Rövid útvonal választható:

1. Majális park – Forrás-völgy – Udvar-kő-bg. – Csókás – Garadna – Sebes-víz – Kühne Andor-út – Vesszős-völgy – Lillafüred, Táv: 20,3 km (4 kód)
2. Garadna – Sebes-víz – Kühne Andor-út – Vesszős-völgy – Fehér-kő – Gulicska – Majális park, Táv: 16,5 km (4 kód)

Az útvonal leírása

A Majális-parkból a P+ jelzésen indulva kezdjük utunkat. Elhaladunk a Chinoin telephelye mellett és hamarosan beérünk a Forrás-völgybe. Mindjárt az elején találjuk a Királykúti sziklaodút, szomszédságában a kétnyílású sziklaüreget, melyből díszítés nélküli cserépmaradványok kerültek elő. A Királykúti-zsomboly 26 m mély, amely különleges cseppköveiről nevezetes.

Király-kúttól pár percre hatalmas sziklafal aljában nyílik a **Kecske-lyuk** háromszög alakú tágas bejárata (**ellenőrző pont**). A barlang mintegy 400 m hosszan nyúlik be a Csanyik háta alá. Kadic Ottokár ásatásai a bükki kultúra szép vonaldíszes edénymaradványait és csonteszközeit hozták felszínre.

Tovább haladva a völgyben tegyünk kis kitérőt a P■ jelzésen a Büdös-Pesthez. A kitérő mindössze 400 m, a barlang 42 m-rel a völgytalp felett nyílik, hatalmas ívelt szádájából 36 m hosszú, 3 m magas csarnokba lépünk. Kürtője a felszínre nyílik. Nagyon gazdag ősember-leletanyagot és egy neolitikori női csontvázat is találtak a kutatók. Ezen a környéken még vagy 20 kisebb-nagyobb barlang és kőfülke található.

Visszatérve a Forrás-völgybe pár km után érünk a Felső-forráshoz. Útközben láthatók a patak vízeséssorozata által létrehozott forrásmész-kő lépcsők, sajnos a forrás elvezetésével ezek fokozatosan tönkremennek. Mintegy 20 m-rel magasabban van a Forrás-völgyi barlang. Széles nyílása egy szép nagy terembe vezet, amelyből öt felszakadt kürtő nyílik a szabadba.

Még mindig a P+ jelzésen haladunk, amikor közvetlenül az út mellett találjuk az **Udvar-kő-barlangot** (**ellenőrző pont**). Függőleges falú nagyszerű szakadéktöbör. Kissé csúszós a lemenet, de a fáradságot mindenképpen megéri, mert nagyon érdekes hely. 10 m mélyen az aljban 10-12°C-kal is hidegebb lehet a környezetéhez képest. Páfrány- és mohavilága különlegesen gazdag.

Tovább a jelzésen Csókáshoz érünk. Itt a P● jelzés forráshoz vezet, tiszta hideg vize víznyelőbe folyik.

Lejtmenet következik, elhaladunk a Lendeczky-pihenő mellett és hamarosan a Pisztrángtelephez érünk. Rövid műúton gyaloglás után a K● jelzésen turista nagyjaink emlékhelyéhez érünk, a Turista Emlékparkba. A Pisztráng tanösvény is itt vezet át, ezen haladva beérünk a Három-kúti-völgy aljába, innen **Garadnára** (**ellenőrző pont**).

A K+, Z- jelzésről a Z- -on a Sebes-víz folyását követjük, meredeken felfelé, vigyázva, mert az út csúszós lehet. Ezt a szakaszt ki lehet kerülni Ómassa felé a K+, K-, Z- jelzésű utak használatával. Természetesen így az út hosszabb lesz.

A Sebes-víz a Bükk legnagyobb esésű patakja, a mindössze 550 m hosszú vízfolyás forrásmész-kő lépcsőkkel, kis vízeséssorozatokkal sűrűn megszakítva rohan le a 150 m-rel alacsonyabban folyó Garadnába.

A valamikor a forrásszáj magasabban helyezkedett el, így ezt most a meredek mészkőfal homlokzatán találjuk, ez a Sebes-barlang. Érdekessége, hogy átmenő barlang, összeköttetése van a Szivárvány-barlanggal. A becsült összhossz meghaladja a 3 km-t.

Amikor felérünk a Jávorkúti útra, P■ jelzésen a Sebes-víz Panzióhoz érünk, melynek gyönyörű parkjában tó mellett pihenhetünk, és a büfében fogyaszthatunk. Ezen a jelzésen továbbhaladva érünk a Kühne Andor út P- jelzésére. Ezt az utat a hajdani Bükk Egyesület elnökének emlékére nevezték el.

Hamarosan P+ elágazáshoz érünk, utunkat ezen folytatjuk, gyönyörű töbör-sorok mellett haladunk el, egészen a Vesszős-völgy bejáratáig. A S- jelzésen meredeken ereszkedünk **Lillafüredre (ellenőrző pont)**. Mielőtt leérünk, balra nyílik a Vesszős-alji-zsomboly.

Lillafüreden tegyünk kis sétát. Nevét *Vay Lilláról* kapta. *Bethlen András* földművelésügyi miniszter kezdeményezte a Hámori villatelep fejlesztését, róla nevezték el a Bükk első turista útját, ő javasolta ennek a településnek üdülőhelyé nyilvánítását és a Lillafüred elnevezést is. Lillafüred *Herman Ottó*nak is kedvenc tartózkodási helye volt, az ő emlékére lett ma az ún. Pele-ház múzeum. *Petőfi Sándor* látogatásának emlékét őrzi a Petőfi barlang. Ez a gyönyörű táj ihlette *József Attilát* az Óda című versének megírására.

A Palotaszálló és Függőkert megépítésével megváltozott a Szinva folyása, a hajdani vizesések forrásmésszel borított párkányai mögött kialakult üregek világviszonylatban is ritka természeti képződmények. Híres az István-barlang, a szomszédos sziklafalak még számos üreget, barlangot rejtenek.

S- jelzésről Z- -ra váltunk, és megkezdjük a kapaszkodást a felettünk magasodó fantasztikus sziklaszirtre, a Fehér-kőre. Merőleges fehér sziklafala messziről magára vonja a tekintetet A feljutás nem olyan nehéz, mint az első pillantásra látszik, szerpentinek segítenek. A Z▲ jelzésen felérve a panoráma csodálatos, az élükre állított, ördögszántásos sziklabordákról belátni az egész Szinva-völgyet, a szomszédos Szent István-tetőt.

Ezután már végig a Z- jelzést követjük, hamarosan elhaladunk a **Fehérkőlápai Turistaház (ellenőrző pont)** előtt, majd elérjük utunk következő érdekességét, a **Gulicskát (ellenőrző pont)**. Karsztos oldalában felfelé haladva ösvény vezet ki ördögszántásos sziklagyepére. Ismét csodálatos panoráma tárul elénk. Alattunk a Mély-völgy, jobbra a Szeleta-tető, a Molnár-szikla, háttérben az Örvény-kő. Függőleges mészkőfalában sziklaüreg nyílik. Itt egy kérdés megválaszolására van szükség: Ki írta azt a gyönyörű költeményt, melyből az egyik sziklán gyöngybetűkkel írt idézet található és mi a vers címe?

A karsztbokorerdős Gulicskáról szép gyertyános-bükkös erdőn keresztül, majd irtás ösvényén a kisvonaat sínpárját keresztezve a Majális-parkba érünk.

Útpont	Jelzés	Km	Emelkedés	Süllyedés	Ajánlott letérés	Km
Majálispark		0				
Felső-forrás	P+	4,6	79	10		
Udvarkő-barlang	P+	6,3	180	30		
Pisztrángos	P+	8,8	277	165		
Garadna	K+	11,0	328	244		
Jávorkúti út	Z-	12,8	560	251		
Kühne Andor út	P■	14,0	580	252		
Vesszős-völgy	P+	18,5	637	336		
Lillafüred	S-	20,3	644	614		
Fehér-kő	Z-, Z▲	22,7	871	619		
Gulicska	Z-	24,1	940	701		
Majálispark	Z-	27,5	948	1023		

Ellenőrző pontok:

- Kecskelyuk: Bükk barlangjai jelvénytulajdonos túra (JT) kódja
- Udvar-kő-barlang: Bükk barlangjai JT kódja
- Garadna: Szövetség-forrás, Bükk forrásai JT kódja
- Lillafüred: pecsét (pl.: vasútállomás)
- Fehérkőlápai Turistaház: pecsét
- Gulicska: a versidézet szerzője, a vers címe vagy Bükk szirtjei JT kódja

Bükk 2.

Teljes útvonal: Nagyvisnyó ifjúsági tábor bejárati út – Dédes-vár – Vár-völgy – Kemesnye-hegy – Mária-forrás – Odvas-kő – Buzgókő – Örvény-kő – Magos-kő – Hámori-tó – Szeleta-barlang – Molnár-szikla – Majális-park, Táv: 30,2 km, Szint: 1250 m.

Rövid útvonal választható:

1. Nagyvisnyó ifj. tábor bejárati út – Dédes-vár – Vár-völgy – Kemesnye-hegy – Mária-forrás – Odvas-kő – Buzgókő – Örvény-kő – Magos-kő – Csókás - Pisztránglelep. 24,4 km
2. Ómassa - Mária-forrás – Odvas-kő – Buzgókő – Örvény-kő – Magos-kő – Hámori-tó – Lillafüred 18,8 km
3. Garadna – Örvény-kő – Magos-kő – Hámori-tó – Szeleta-barlang – Molnár-szikla – Majális-park. 16 km

Az útvonal leírása:

Az útvonal végigvezet a Bükk borsodi részének legszebb kilátóhelyein és gyönyörködni lehet a csodálatos Lillafüreden.

Vegyük sorra a látnivalókat:

Utunk a Bán-patak völgyében indul a S- jelzésen, erdészeti úton. Jelzésünk a Borókás tábornál elhagyja a műutat, és egyenletesen emelkedő kellemes erdei úton érünk a KL jelzés elágazásához. Ezen megyünk a **Dédes-várba (ellenőrző pont)**, mely egy csonkakúp-szerű, 579 m magas mészkőszirten áll. Felérve balra mindjárt gyönyörű panoráma tárul elénk, alattunk az egész Baróc- és Vár-völgy. Ahogy körbetekintünk, balra a távolban feltűnnek az Upponyi-szoros sziklái, majd Dédestapolcsány és Mályinka házai. Közlebb a Szőlő-kő szép sziklafala. Szemben a Piritó-kő látszik, a Szentlélek-hegy oldalában. Jobbra fordulva a Kisvár szinte függőleges sziklafala, háttérben Bánkút magasodik. Ezután a vármaradványokat keressük fel, útközben kódot is látunk sziklára festve, ezt jegyezzük fel.

Néhány mondat a várról: az Ákos nembeli Ernye bán emeltette a kővárat, amelynek első írásos említése 1254-ből származik Dédeskő néven. Ezután a vár több kézen megfordult, legjelentősebb esemény az életében az éppen a pusztulása volt. 1567-ben Hasszán temesvári bég vezetésével komoly török támadás érte a vidéket, így Dédes várát is. A várat 1567. április 1-jén kezdték el ostromolni a törökök Hasszán temesvári basa vezetésével. A várat Bárius István várnagy védte, akit még Perényi Gábor tett meg posztjára. Noha 15 napig bámulatos ellenállással sikerült védeni a várat az óriási túlerővel szemben, a fogyatkozó készletek mellett egyetlen esély maradt: a menekülés. Bárius várnagy a megmaradt puskaport a vártorony alá hordatta össze, majd a vár elhagyása után egy kanóc segítségével a betörő törökökre robbantotta az építményt, amely 400 török katona sírjává vált. Hasszán basa bosszúból a vár megmaradt részét is leromboltatta, és innentől kezdve egészen napjainkig a Dédes-vár romvárként van nyilvántartva. A vár egy bástyájának sarokfalai még láthatók, illetve az egykori erőd helyén, több helyen várfal maradványok tűnnek elő a bokrok közül. Ezek állapota igencsak leromlott.

A megmaradt egyetlen bástya romjain az Ózdi Kohász Sport Egyesület Természetjáró Szakosztálya 1967-ben emléktáblát helyezett ki, amely a vár pusztulásának 400. évfordulójának állít emléket.

A tájat messziről meghatározza a dédesi várhegy mellett található, lényegesen kisebb mészkőszikla, a Kisvár. Ez a hegy is a vár részét képezte. Egy kisebb fellegvár állhatott rajta, amit sáncok kötöttek össze a másik várral.

A vár után a KL jelzésen folytatjuk utunkat, és visszatérünk a S- jelzésre. Ezen a kissé meredek úton érünk le a Vár-völgybe. Ez a jelzés ezután a Recem-völgyben visz felfelé, majd ismét kis kitérő következik a S▲-on a Kemesnye-hegy. Ismét magasan vagyunk, 638 m-en, ahol a természet csodálatos sziklakuadrát alkotva ad lehetőséget a gyönyörködésre. Tetejének kis fennsíkján töbrök, víznyelők sorakoznak. A Csondró- és a Kemesnye-völgy felett járunk, szemben az Odvas-kő sziklája látszik. Ha végigmegyünk a S▲ jelzésen, és esetleg még kicsit tovább a kis ösvényen, akkor bepillantunk a

Pitypalatty-völgy kis falvai közé. Szépek a hegy kiugró sziklafalai, melyek újabb és újabb kilátásra adnak lehetőséget. Ha tavasszal járunk erre, a sziklagyepen szebbnél szebb virágoknak örülhetünk.

Ugyanazon az úton térünk vissza a S- jelzésre, és megyünk tovább a **Mária-forrás (ellenőrző pont)** felé. Itt finom tiszta vizet vehetünk utunk további részére. Ezen a szakaszon olykor el kell viselnünk a sarat, de kárpótlásul megcsodálhatjuk a Látó-kő sziklafalát alulról, melyre az óriási méretű fakidőlés miatt van lehetőség.

A K+ jelzésen balra indulunk a Mária-forrás után, a kidőlt fák közötti kis ösvényen lefelé. A Csondró-völgy felső szakaszán járunk, vadregényes úton, és hamarosan a Czakó-kő kis vízéséséhez érünk. Itt utunk elválík a K+ jelzéstől (ez Mályinkára visz a ma sajnos nehezen járható Csondró-szurdokon keresztül) és a K▲ jelzésen megyünk az Odvas-kőig. A szikla megmászása óriási élmény, mivel innen egészében láthatjuk az előbb megjárt Kemesnye-hegy szikláit. Szemben a Kemesnye-völgy, fenn balra pedig a Látó-kő magasodik. Réteglapjainak aprózódása, mállása után oldalában üregek, sziklaodúk keletkeztek, nevét ennek köszönheti.

Az Odvas-kőről letérve a mostani P- jelzésen jobbra fordulunk – ez régebben P▲ jelzés volt – és a Buzgó-kőre megyünk. Sziklagyepén és a szikla repedései között tavasztól-őszig találunk fotózni való szépséges virágokat. Újabb és újabb látnivalók, hiszen innen éppen az Örvény-kőre látunk. A Kemesnyét is láthatjuk más szemszögből, alattunk Tardona, és ha tiszta az idő, akkor a Tátrát északon. Igen: a Magas-Tátrát.

A Buzgó-kőről lejövet a Kohász út K-jelzésére váltunk. S-, majd az **Örvény-kő (ellenőrző pont)** P▲ jelzésén jutunk a csúcsra. A Jókai emlékoszlopnál vagyunk, sajnos kicsit már korlátozott a kilátás, de nagy írónkra emlékezve érdemes ezt az utat megtenni. Mint tudjuk, Jókai Mór a lenn látható Tardonán töltötte bujdosásának idejét, és gyakran barangolt ezen a környéken, ez a szirt pedig kedvenc helye volt.

A P▲ jelzésen innen balra indulunk, így érünk a S- jelzésre, melyen megyünk a S▲ -ig, és azon a Magos-kőre. Itt a természet újabb ajándéka, egy újabb fantasztikus kilátóhely. A Garadna völgy felett vagyunk, jobbra tőlünk a Sóllyom-kő és a Köpűs-kő fenséges sziklasora, a távolban Bánkút. Szemben a Nagy-hárs, és a Bükk-fennsík hegyvonulata, balra a megszánt dolomit-bánya, a távolban Miskolc.

Visszatérünk a S- jelzésre, majd a P- jelzésen egy kis műutazás után a **csókási (ellenőrző pont)** elágazásnál vagyunk, ahol a P● jelzés kódját ne felejtjük felírni. P-, a Lencsés-nyeregnél Z-, és máris a Hámori-tónál vagyunk. Nem kell ecsetelni a látványt, ami fogad, magáért beszél maga a tó, majd partján végigsétálva a **Palotaszálló (ellenőrző pont)**. Itt álljunk meg egy kicsit, és ne sajnáljuk a kiterőt a nagyon-nagyon szépen felújított Függőkert megtekintésére. Kísérő táblák adnak útmutatást, érdemes ezeket végigböngészni, némelyiket nehéz meghatódás nélkül olvasni. Mobil applikáció letöltésével telefonos útmutatást is kaphatunk.

A P-ra visszatérve, onnan a P■ a vezetőnk. Kissé meredek, de szép úton, kilátóhelyet érintve jutunk a PQ jelzésig. A közbeeső kilátásra se sajnáljuk az időt, hiszen a Palotaszállóval vagyunk szemben. A **Szeleta-barlangnál (ellenőrző pont)** is szép a panoráma, a Szinva-szoros felett vagyunk. A Szeleta-barlang az őslény-kutatás szempontjából nevezetes hely. Kadić Ottokár 1906 őszén kezdte meg barlangkutató munkáját a Bükkben. Első teendője a Szinva-völgy akkor ismert barlangjainak bejárása volt. Közel húsz barlang közül a Kecse-lyuk, a Büdös-pest és a Szeleta-barlang tűnt ígéretesnek. November 14-20-ig próbaátásokat végzett a három barlangban, de egyedül a Szeletában bukkantak a pleisztocénben itt élt ősember nyomára. A barlang előcsarnokába vágott 12x2 méteres és 6,5 m mély kutatóárok pleisztocén rétegeiben rengeteg barlangi medvecsont mellett tűzhely nyomára bukkantak és a pleisztocén rétegekből végre előkerültek a keresett paleolit kőeszközök, összesen 40 darab.

Ezután elhaladunk a Kis-fennsík egyik legtekintélyesebb, 87 m mélységű víznyelőbarlangja mellett, majd a P- jelzést követve kilátóhelyek sorakoznak utunkon. Legszebbike talán a nevezetes Molnár-szikla, melyhez különös történet is fűződik. Állítólag a sziklán álló nyírfakereszt a sziklacsoport névadóinak legendás történetét, tragikus emlékét őrzi. Az alattunk található Szinva völgyében a két világháború között vízámalom őrölt. 1850-es években a molnár lánya beleszeretett a szegény molnárlegénybe, de a szívtelen apa hallani sem akart a házasságról, ezért a boldogtalan pár összeölkezve levette magát a sziklaparermről.

Egy kevésbé ismert, de Jókai által megörökített legenda szerint egy öreg molnár ugrott le a szikláról, amikor megtudta, hogy fiatal felesége megcsalja. A helybeliek azt mesélik, hogy legalább harminc emberről hallottak, akik a függőleges szikláról a mélységbe vetették magukat. Külön megemlékeznek egy fiatal szerelmespárról, akik a szülők ellenkezése miatt határozta úgy, hogy együtt vetnek véget életüknek. A lány leugrott. A fiú bátortalan volt és hazatért Miskolcra, de a közmegejtés visszaűzte a sziklára és leugrott ő is.

Innen már hamarosan a Majális-parkba érünk, ahol utunk véget ér.

Útpont	Jelzés	Km	Emelkedés m	Süllyedés m	Ajánlott letérések	Km
Nagyvisnyó ifj. tábor	S-	0				
Dédes-vár	S-,KL	2,9	320			
Kemesnye-hegy	KL, S-	8,8	583	287		
Mária-forrás	S-	11,8	684	373		
Odvas-kő	K+,K▲	13,5	694	516	Tardonára P-	4,2
Buzgó-kő	P-	15,3	812	591	Látó-kő felé Ómassára K+	3,7
Örvény-kő	P-, K-, P▲	18,3	1037	636	Három-kúti-völgyön át Garadnára P▲, S-, S+	4,0
Magos-kő	P▲, S-, S▲	20,3	1056	778		
Csókás	S-, P-	23,2	1065	911	Pisztrángoshoz P+	1,2
Lillafüred	P-, Z-	27,0	1075	1071		
Szeleta-bg	Z-, P■	28,1	1250	1110		
Majális-park.	P■, P-	30,2	1250	1300		

Ellenőrző pontok:

- Dédes-vár: Bükk szirtjei kód
- Mária-forrás: Bükk forrásai kód
- Örvény-kő: Bükk szirtjei kód
- Csókás: Bükk forrásai kód
- Lillafüred: Bükk barlangjai kód vagy bélyegző pl. Anna barlang
- Szeleta-barlang: Bükk barlangjai kód

Gömör-Tornai- karszt

Teljes útvonal: Szögliget K+, - Szádvár P-PL ,– Szelcepuszta KL,K-, - Szinpetri S-, - Borház-tető S- Z-, - Jósvafő Z-P-, - Tengerszem-szálló S-, - Aggtelek Z-Z+, Táv: 37 km, Szint: 980 m.

Rövid útvonal választható:

1. Szögliget – Szádvár – Szelcepuszta – Szinpetri 17.4 km
2. Szinpetri – Borház-tető – Jósvafő – Tengerszem szálló – Aggtelek 19.6 km
3. Szinpetri – Borház-tető – Jósvafő – Tengerszem szálló 13.6 km

Az útvonal leírása:

Túránk Szögligetről indul a K+ jelzésen. Ezt a völgykatlanban megbúvó települést három irányból erdőkkel ékes magas hegyek veszik körül, közepén bővizű langyos források fakadnak.

A falunak két gazdag tájháza is van, két műemlék temploma, szépen díszített karbantartott parkok teszik varázslatossá ezt a kis falut. A településen Turisztikai Információs Központ is található.

Utunk következő állomása Szádvár. Ide a **Szalamandra-háztól (ellenőrző pont)** induló P-, PL, KL, jelzéseken jutunk. A várat szorgos kezek tisztítják, építik rendszeresen. A panoráma hihetetlenül szép, alattunk a Ménes-völgy, a Szalamandra-ház. A szem messze ellát Szögliget irányába. Magát a várat a XIII. században építették, a Miskolc-Kassa kereskedelmi útvonalat védő várak egyikeként. Súlyos harcokat megélt vár volt, míg végül a császári udvar 1686-ban leromboltatta. PL jelzésen érünk vissza a P- jelzésre, melyen a Ménes-völgybe jutunk. Ebben a szép völgyben tavat, pihenőparkot találunk. Ezen a jelzésen haladunk Szelcepusztáig. **Szelcepuszta (ellenőrző pont)** érdekessége a múltjában rejlik. Központja volt annak a medvetelepítési akciónak, melyet a két világháború között végeztek itt főúri vadászat céljára. Ennek esett áldozatul a közeli Derenk község is, melynek lakóit kitelepítették.

Szelcepusztáról a S- jelzésen **Szinpetribe (ellenőrző pont)** megyünk. Szép kilátású út, és nagyon érdekes a szemben lévő hegyoldalban látható kőből kirakott óriás állat. Ne felejtsük el az igazolólapon feljegyezni, mit látunk. Szinpetri talán leginkább a régi vízimalom közelében álló, felújított malomban kiállított Nagy Könyvéről híres, mely az Aggteleki Nemzeti parkot mutatja be. Mérete: 4,18X3,77 m, 346 oldal. Egyedülálló látványosságok a papírmalom és a Guttenberg-korabeli nyomdagépek.

A S- jelzésen továbbhaladva, majd becsatlakozva a Z- jelzésbe a **Borház-tetőre (ellenőrző pont)** jutunk. A látvány páratlan, felfedezhetjük a Szelce-völgyet a felette magasodó Oltár-kővel, a Szlovák karszt hegyeit, a Csengő-hegy tornyát, a Rakacai víztározót.

Ezután az Északi Zöld útvonalán folytatjuk utunkat. Szép, tágas kilátású út, ezen haladunk a P- elágazásig, melyen **Jósvafőre (ellenőrző pont)** megyünk. Itt S- jelzésre váltunk, elhaladunk a szép Tengerszem-tó mellett, és a szálló bal oldalán visszatérünk kis időre a Z- jelzésre.

Itt azonban álljunk meg egy kicsit. Ha lehet, akkor nézzük meg a Kessler Hubert emlékházat, melyet a híres barlangkutató emlékének szenteltek. Olyan barlangok feltárása fűződik nevéhez, mint pl. a Vecsem-bükki-zsomboly, a Kossuth-, a Baradla-, a Domicá-, a Szemlőhegyi-barlangok.

Mielőtt a Z- jelzésen lemennénk a Kecő-patak völgyébe, érdemes a tanösvény narancs jelzésén pár száz méter kitérőt tenni a temetőhöz. Itt fafaragásos fejfák láthatók, templomának egy része a XIV.-dik századból való. A kilátás sem utolsó, elénk tárul Jósvafő, és az egész Jósva-patak völgye, balra a Szelce-völgy, szemben a Hegy-tető, Kis-Galya, Szőlő-tető.

Az utunk tovább a Kecő völgyében halad, majd a Z+ jelzésen megérkezünk a csodálatos kilátást nyújtó sziklafal tetejére. A Baradla-barlang bejárata felett vagyunk. Innen szép parkon át az aggteleki buszmegállóba érkezünk, ahol utunk véget ér.

Útpont	Jelzés	Km	Szint emelkedés	Szint csökkenés	Ajánlott letérés	Ell. pont
Szögliget	K+	0				
Szalamandra-ház	K+	2.4	40			Pecsét
Szádvár	P-, PL, KL	4.9	290			
Szelcepuszta	PL,P-	12.9	500	220		Kérdés
Szinpetri	S-	17.4	520	450	Autóbusz-megálló	Kérdés
Borház-tető	S-, Z-	20.9	770	470		Kérdés
Jósvafő	Z-, P-	30.0	800	910	Autóbusz-megálló	
Tengerszem-szálló	S-	31	870	910		
Aggtelek	Z-, Z+	37	980	960		OKT pecsét

Ellenőrzőpontok:

- Szalamandra-ház: pecsét
- Szelcepuszta: milyen fákból álló fasonon megyünk végig?
- A Szinpetribe vezető S- jelzésről milyen állat látszik a szemközti hegyoldalban?
- Milyen magas a Borház-tető a tábla szerint?
- Jósvafő: barlang pecsét
- Aggtelek OKT pecsét

ZEMPLÉN 1.

Teljes útvonal:

Sárospatak P-, - Tengerszem PT, - Makkoshotyka PT, - Hercegekút PT, - Gombos-hegy PT, - Hercegekút PT, - Komlóska P-, - Pusztavári-kör PL, - Komlóska, Táv: 26.5 km, Szint: 810 m

Rövid útvonal választható:

1. Sárospatak – Tengerszem – Makkoshotyka – Hercegekút 14.2 km
2. Makkoshotyka – Hercegekút – Gombos-hegy – Hecegekút – Komlóska – Pusztavár – Komlóska 15.5 km

Az útvonal leírása:

Sárospatakról (ellenőrző pont) indulunk P- jelzésen, mely egybeesik a Malomkő tanösvény jelzésével. Az első érdekesség, amivel találkozunk a Bot-kői gejzirkúp maradványa. Majd szőlők között haladunk, P+ jelzésre váltunk, és a Tengerszemhez érkezünk, mely valójában csak elnevezésében az.

Megyer-hegyi Tengerszem

Régen az emberek itt bányászták ki a gabonaőrleők és az érczúók malomköveit. Az egykori bánya fejtési gödrében mára jelentős mennyiségű csapadékvíz gyűlt fel, így keletkezett a napjainkban is megtalálható állandó vizű tó. A malomköveket a 15. századtól bányászták a környéken. A bányásmunkások kisebb fülkéket vájtak maguknak a bánya falába és itt is laktak. A malomkövek fejtését és kidolgozását több évszázadon át szinte ugyanolyan technikával, szerszámokkal és kézi munkával végezték. A bányát 1907-ben zárták be a termelés folyamatos csökkenése miatt.

A P- jelzésen folytatjuk az utat, mely még mindig együtt halad a PT jelzéssel, de a P- a Király-hegy, és Megyer-hegy közötti nyeregben visszamegy Sárospatakra. A mi utunk a PT lesz, mely **Makkoshotykára (ellenőrző pont)** vezet. A jobb oldali PT jelzést kell választani. Sajnos ismertető táblákkal nem találkozunk, kirándulásvezető füzetet Hercegekúton lehet beszerezni. Van itt egy kitérő jelzés is, a bal oldali, ez egy Király-hegyet kerülő PT jelzés. Ezt is érdemes bejárni (megjegyezzük, hogy csak kellően elszántak vállalkozzanak rá, mert a terület eléggé bozotos, akác, szederinda, csipke), mert a bánya hihetetlen szakadékokat, árkokat, kúpokat hozott létre. Itt a Megyer-hegyinél kopásállóbb malomköveket bányásztak.

Makkoshotykáról még mindig a PT jelzésen **Hercegekútra (ellenőrző pont)**, majd a Gombos-hegyi pincesorra, és a kilátóhoz megyünk.

Hercegekúton érdekesség a Sváb Tájház, és római katolikus templom, amelyet 1787 tavaszán az akkori falu legmagasabb pontján jelöltek ki, s valószínűsíthető, hogy az építkezést azonnal meg is kezdték. A helybeliek vállalták a kövek kivágását, ezek beszállítását, továbbá más kézi munkával járultak hozzá a templom létrehozásához. Az építkezés 1788 nyarára elkészült, az új templomot szeptember 8.-án Kisboldogasszony tiszteletére szentelték fel, mely azóta is a Búcsú napja. A templom román stílusban épület és a tornyot később 1847-ben építették meg mai formájában. A templom freskóit a Petrasovszky fivérek festették 1956-ban.

A falut a P- jelzésen hagyjuk el, mely része a Rákóczi turistaútnak is. Elhaladunk **Pogány-kút (ellenőrző pont)** mellett, itt már találkozunk ismertető táblákkal is. Le és fel, így haladunk Komlóskaig. Itt a PL jelzésen a **Pusztavárra (ellenőrző pont)** megyünk. Az egykori Solymos-várát az írások már 1398-ban Pusztavárként emlegetik találóan. Hogy pusztulását mi okozta, nem tudni, de valamikor a Tolcsva nemzetség építtette 1312 után. Urak lakhelye volt, a lenn élő népesség látta el urait, és hordta fel szekérrel a szükséges dolgokat.

A várból visszamegyünk **Komlósikára (ellenőrző pont)**, a Zemplén 1. itt fejeződik be.

Útpont	Jelzés	Km	Emelkedés m	Süllyedés m	Ajánlott letérések	Ell. pont
Sárospatak	P-	0				Pecsét
Tengerszem	P-P+	5.3	160			
Makkoshotyka	PT	11	210	210	Autóbuszmegálló	OKT pecsét
Hercegkút	PT	14.2	210	210	Autóbuszmegálló	Pecsét
Gombos-hegy	PT	15.0	270	210		
Hercegkút	PT	15.8	270	270		
Komlóska	P-	22.5	560	470	Autóbuszmegálló	Pecsét
Pusztavári kör	PL	26.5	810	760		Kérdés
Komlóska		26.5				

Ellenőrző pontok:

- Sárospatak pecsét
- Makkoshotyka OKT pecsét
- Hercegkút pecsét
- Pogány-kút: a tanösvény hányadik állomása? (tábla)
- Pusztavárból déli irányban melyik hegyet látod?
- Komlóska pecsét

Zemplén 2.

Teljes útvonal:

Komlóska – Újhuta – Kerek-kő – Sólyom-bérc - Nagy-Péter-mennykő – Kereszt-út-rét – Regéc, Táv: 28 km, Szint: 772 m.

Rövid útvonal választható:

1. Komlóska – Újhuta – Kerek-kő – Mlaka-rét – Háromhuta, Táv: 18 km
2. Regéc – Kereszt-út-rét – Nagy-Péter-mennykő – Mlaka-rét - Sólyom-bérc – Mlaka-rét - Háromhuta, Táv: 18 km

Az útvonal leírása:

Komlóska-ról (ellenőrző pont) indulunk a Z- jelzésen, egyenletes, szép emelkedővel jutunk a **Pasika-rétre (ellenőrző pont)**, majd Újhutára ereszkedünk. A Tolcsva-patak mentén a K■ jelzésen haladunk eleinte, majd a jelzés Szpalanyica-völgy felett halad. Utunk becsatlakozik az OKT útvonalába. Jobbra indulunk, és első kilátóhelyünk (K▲) a **Kerek-kőn (ellenőrző pont)** lesz. Az élénk táruló panoráma páratlan, belátni a Kemence-patak völgyét, a Nagy-Fekete-hegy mögött pedig északi országhatárunk hegyei magasodnak.

Visszatérve a Szpalanyica elágazáshoz az OKT jelzésén folytatjuk az utat a Mlaka-rétig. Innen a S▲ jelzésen **Sólyom-kőre (ellenőrző pont)** megyünk. Ez is, mint a Kerek-kő jellegzetes vulkáni sziklaszirt. Tágas a kilátás, a Regéc vára is megmutatja magát. A sziklák mérete ámulatba ejtő, leginkább alulról nézve bámulatos. Azonban ezt február 1. – június 30-ig ne tegyük madarak költése miatt.

Visszatérünk a Mlaka-rétre, következik István-kút és a gyönyörű Nyírjes. Továbbiakban a **Nagy-Péter-mennykő (ellenőrző pont)** sziklaszirtjére megyünk (K▲). Feltűnik a távolban Nagy-Milic, a Fűzéri-vár, a Szurok-hegy, és amerre a szem ellát, hegyek. Igaz, hogy a Z- elágazásáig az utunk az OKT jelzésén halad mintegy 6 km hosszan, ez a rész a Borsod Szép útjaiból sem maradhat ki.

Egy hármas elágazásnál (K+, K-, Z-) a Z- jelzésen balra indulunk **Regéc (ellenőrző pont)** felé. Először erdészeti út, majd egy kis ösvény lefelé visz, kissé sziklás, vízmosta úton. Betorkollik egy patak szélesebb völgyébe, innen egy szép, tágas völgyben haladunk. Levágjuk az erdészeti út nagy kanyarját, elhaladunk a Rákóczi-kő mellett, majd ismét erdészeti út következik. Arról letérve egy mély-úton át jutunk ki az erdőből tágas, szép rétre. Ennek szélén jobbra megyünk a magasles mellett, majd panoráma út következik réteken át, látjuk a várat, a Regécet körülölelő hegyeket.

Itt, **Regécen (ellenőrző pont)** ér véget zempléni kalandunk.

Mindenkinek jó utat, kellemes túrázást kívánunk.

Útpont	Jelzés	Km	Emelkedés m	Süllyedés m	Ajánlott letérések	Ellenőrző pont
Komlóska	Z-					Pecsét
Újhuta	K-,K▲	6.3	230	130	Autóbuszmegálló	
Kerek-kő	K▲, K-, ,S▲	12.6	440	180		Kérdés
Sólyom-bérc	S▲, K-, K▲	16.0	510	250	Mlaka-rétről Háromhutára S- 3 km	Kérdés
Nagy-Péter- mennykő	K▲, K-	20.0	730	340		Zemplén 700-as kód
Kereszt-út-rét	Z-	22.5	755	470		
Regéc		28.0	772	748		OKT pecsét

Ellenőrző pontok:

- Komlóska pecsét
- Pasika-rét: az irányjelző tábla szerint milyen magasan van?
- Látható-e a Fűzéri vár a Kerek-kőről?
- A Sólyom-kő utolsó S▲ jelzése alatt milyen betűk láthatók, milyen színnel?
- A Nagy-Péter mennykő „Zemplén 700-as csúcsai” mozgalom kódja. Fára felfestve fehér négyszögben.
- Regéc OKT pecsét